

INFORMAČNÍ BULLETIN: ÚČETNICTVÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Nová účetní legislativa

Metodická a technická podpora

Centrální systém účetních informací státu

Účetní konsolidace státu

Otázky a odpovědi

30. 1. 2025

LEGISLATIVNÍ OBLAST

Legislativní práce na novém zákonu o účetnictví a prováděcích předpisech pro veřejný sektor

V současné době je nový zákon o účetnictví v závěrečné fázi zapracovávání námětů a připomínek Legislativní rady vlády a odborné veřejnosti jak k samotnému textu zákona, tak k důvodové zprávě a k rozsáhlému změnovému zákonu.

Dokončení znění nového zákona o účetnictví umožní zahájit plně práce na prováděcích vyhláškách k tomuto zákonu. Přestože základní právní úprava jednotlivých vyhlášek je do určité míry připravena, záleží na konkrétním finálním znění zákona, jehož provedení a upřesnění mají vyhlášky zajišťovat.

Pro účetnictví a výkaznictví veřejného sektoru jsou připravovány tyto prováděcí vyhlášky:

- 1) prováděcí vyhláška pro účetní jednotky veřejného sektoru** – nahradí dnešní vyhlášku č. 410/2009 Sb.
- 2) vyhláška o poskytování účetních dokumentů a údajů subjekty konsolidace státu do centrálního systému účetních informací státu (technická vyhláška o účetních dokumentech)** – nahradí dnešní technickou vyhlášku č. 383/2009 Sb.
- 3) vyhláška o schvalování účetních závěrek některých účetních jednotek veřejného sektoru** – nahradí dnešní vyhlášku č. 220/2013 Sb.
- 4) vyhláška o podmínkách sestavení konsolidované účetní závěrky České republiky (konsolidační vyhláška státu)** – nahradí dnešní vyhlášku č. 312/2014 Sb.
- 5) vyhláška o požadavcích na zajištění a způsob provedení inventarizace účetními jednotkami veřejného sektoru** – nahradí dnešní vyhlášku č. 270/2010 Sb.
- 6) vyhláška o podmínkách převzetí účetnictví mezi účetními jednotkami veřejného sektoru** – bude upravovat problematiku nově zakotvenou v zákonu o účetnictví

Tyto prováděcí vyhlášky musí být připraveny tak, aby nabyly účinnosti současně s novým zákonem o účetnictví.

Vyhlášky pro rok 2025 pro účetnictví státu jsou dostupné [pod tímto odkazem](#).

Informace o vzniku nové právní formy veřejná kulturní instituce

Dnem 1. ledna 2025 nabyl účinnosti zákon č. 263/2024 Sb., o veřejných kulturních institucích (dále jen „zákon o VKI“), který zavedl nový typ právnické osoby – veřejnou kulturní instituci. Posláním veřejné kulturní instituce je přispívat k rozvoji kulturního života a kulturního dědictví společnosti, k zajištění co nejvyšší kvality veřejných kulturních služeb a k posílení významu české kultury.

Hlavní a vedlejší činnost

Hlavní činností těchto institucí je (shodně jako v případě kulturních příspěvkových organizací) poskytování veřejných kulturních služeb. Veřejné kulturní instituce mohou vykonávat i vedlejší činnost, pokud není ohrožena kvalita a rozsah výkonu hlavní činnosti.

Zřízení a zrušení veřejné kulturní instituce

Veřejná kulturní instituce může být zřízena Českou republikou (dále jen „stát“) s předchozím souhlasem vlády, jedním územním samosprávným celkem nebo společně více územními samosprávnými celky. Jiný subjekt nemůže veřejnou kulturní instituci zřídit, ani se jejího zřízení účastnit. Stát nebude moci být spoluzřizovatelem veřejné kulturní instituce, tedy veřejná kulturní instituce nebude moci být spoluzřízena státem a územním samosprávným celkem.

Jménem státu plní funkci zřizovatele příslušné ministerstvo, které vláda určí. V případě, že veřejnou kulturní instituci zřizuje společně více územních samosprávných celků, mají práva a povinnosti zřizovatele všichni.

Veřejná kulturní instituce se zřizuje vydáním zřizovací listiny, která musí obsahovat alespoň náležitosti dle ustanovení § 3 odst. 2 zákona o VKI. Dnem vzniku veřejné kulturní instituce je den jejího zápisu do rejstříku veřejných kulturních institucí, který je veden v elektronické podobě a spravován Ministerstvem kultury. Den, ke kterému má být zápis proveden, určí zřizovatel v návrhu na zápis do rejstříku.

V případě, že veřejnou kulturní instituci zřizuje společně několik územních samosprávných celků, vymezí spoluzřizovatelé ve zřizovací listině základní principy jejího fungování, včetně způsobu financování a všechny otázky spojené se spoluzřízením, aby předešli případným sporům.

O zrušení veřejné kulturní instituce s likvidací může dle ustanovení § 7 rozhodnout zřizovatel po předchozím projednání se správní radou a dozorčí radou veřejné kulturní instituce.

Orgány veřejné kulturní instituce

Orgány veřejné kulturní instituce jsou ředitel (statutárním orgán), správní rada a dozorčí rada. Jednotlivé orgány a jejich funkce jsou upraveny v ustanoveních § 11 až § 24 zákona o VKI.

Financování

Financování veřejné kulturní instituce musí být v souladu s předpisy upravujícími veřejnou podporu. Financování činnosti veřejné kulturní instituce je zajišťováno za podmínek stanovených finančním plánem, který na návrh veřejné kulturní instituce schvaluje zřizovatel. Finanční plán obsahuje alespoň výdaje a příjmy související s hlavní a vedlejší činností v členění na hlavní činnost a vedlejší činnost.

Zřizovatel uzavírá s veřejnou kulturní institucí, kterou zřídil, smlouvu o poskytnutí prostředků na výkon činnosti v souladu se schváleným finančním plánem a rozpočtem veřejné kulturní instituce. Je-li zřizovatelů více, uzavírají takovou smlouvu všichni zřizovatelé. Náležitosti této smlouvy jsou uvedeny v ustanovení § 9 odst. 2 zákona o VKI.

Zákon o VKI umožňuje rovněž státu nebo územním samosprávným celkům za stanovených podmínek spolufinancovat činnost veřejné kulturní instituce, založené jiným zřizovatelem, formou veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace.

Majetek

Zákon předpokládá, že zřizovatel, resp. zřizovatelé, budou moci vložit do veřejné kulturní instituce majetek nezbytný k tomu, aby veřejná kulturní instituce mohla od počátku vzniku realizovat svou hlavní činnost, tedy poskytování veřejných kulturních služeb.

Veřejná kulturní instituce zřízená územním samosprávným celkem bude nakládat se dvěma typy majetku: vlastním majetkem a svěřeným majetkem. Vlastní majetek je ten, který do veřejné kulturní instituce vloží zřizovatel (obec či kraj) a dále ten, který veřejná kulturní instituce získá vlastní činností. Svěřený majetek zůstává ve vlastnictví zřizovatele a veřejná kulturní instituce s ním pouze hospodaří.

Veřejná kulturní instituce zřízená státem bude rovněž moci nabývat majetek do svého vlastnictví. Stát bude moci do veřejné kulturní instituce vkládat majetek, ale nebude moci majetek veřejné kulturní instituci svěřit.

Účetnictví a fondy

Z pohledu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o účetnictví“) se v případě veřejné kulturní instituce jedná o vybranou účetní jednotkou, která

se při vedení svého účetnictví řídí zejména zákonem o účetnictví, vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů a Českými účetními standardy č. 701 až 710 pro některé vybrané účetní jednotky. To znamená, že se rovněž na veřejnou kulturní instituci vztahují povinnosti sestavovat a předávat pomocný analytický přehled, účetní závěrku a jiné účetní záznamy do Centrálního systému účetních informací státu.

Veřejná kulturní instituce bude využívat stejné postupy účtování, jaké jsou stanoveny účetní legislativou pro příspěvkové organizace.

Veřejná kulturní instituce vytváří v souladu s ustanovením § 27 zákona o VKI rezervní fond, sociální fond a fond reprodukce majetku. Pravidla pro jejich vytváření a použití stanoví zřizovací listina, kterou se mohou zřídit i další fondy. Podrobnější pravidla nakládání s fondy může stanovit správní rada vnitřním předpisem.

Ustanovení § 29 zákona o VKI zavádí pravidla pro nakládání s prostředky fondů, které veřejná kulturní instituce povinně vytváří. Výslovně se umožňuje převod prostředků rezervního fondu do sociálního fondu (v rámci péče o zaměstnance) a do fondu reprodukce majetku. Je rovněž zavedena možnost použití rezervního fondu jiným způsobem zakotveným ve zřizovací listině. Prostředky sociálního fondu mohou být použity výlučně k zabezpečení kulturních, vzdělávacích, sociálních a dalších potřeb zaměstnanců veřejné kulturní instituce. Na jiný účel nesmějí být použity. Odstavec 3 uvedeného paragrafu stanoví taxativním výčtem možnosti použití prostředků z fondu reprodukce majetku.

Zůstatky peněžních fondů se po skončení rozpočtového období převádějí do následujícího rozpočtového období.

V souladu s ustanovením § 30 zákona o VKI musí veřejná kulturní instituce ve svém účetnictví oddělovat svěřený a vlastní majetek.

Veřejná kulturní instituce je povinna vyhotovit výroční zprávu, která obsahuje náležitosti podle ustanovení § 31 odst. 3 zákona o VKI a kterou zpřístupňuje nejpozději do 6 měsíců po skončení účetního období. Výroční zpráva se zveřejňuje v rejstříku veřejných kulturních institucí jejím uložení do sbírky listin a rovněž se uveřejňuje na internetových stránkách dané kulturní instituce.

Změna právní formy u příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace poskytující veřejné kulturní služby mohou změnit právní formu na veřejnou kulturní instituci. V takovém případě se na zřizovatele, který rozhodl o změně právní formy příspěvkové organizace, hledí jako na zřizovatele veřejné kulturní instituce.

Součástí rozhodnutí o změně právní formy, které je veřejnou listinou, je zřizovací listina veřejné kulturní instituce. V případě změny právní formy státní příspěvkové organizace, je zapotřebí předchozí souhlas vlády. Při změně právní formy příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem se dalším zřizovatelem veřejné kulturní instituce může stát jiný územní samosprávný celek, pokud se tak dohodne ve zřizovací listině.

Návrh na zápis změny právní formy podává zřizovatel ve lhůtě 90 dnů ode dne rozhodnutí o změně právní formy. Změna právní formy pak nabývá účinností dnem zápisu do rejstříku veřejných kulturních institucí. Veřejná kulturní instituce zveřejní změnu právní formy v Ústředním věstníku České republiky nejpozději do 30 dnů od jejího zápisu do rejstříku veřejných kulturních institucí.

V ustanovení § 41 zákona o VKI jsou pro proces přeměny stanovena pravidla pro režim majetku, s nímž příspěvková organizace hospodařila.

METODICKÁ OBLAST

Pracovní skupina transfery

V druhé polovině roku 2024 byla zahájena jednání k návrhu přehledu účetního a rozpočtového zachycení transferů Ministerstva životního prostředí a Státního fondu životního prostředí. V současné době členové pracovní skupiny identifikují jednotlivé dotační tituly a vytvářejí jejich základní přehled, který bude následně doplněn o účetní a rozpočtové zachycení u všech zúčastněných stran.

Informace o pracovní skupině jsou zveřejněny na webových stránkách Ministerstva financí [pod tímto odkazem](#), kde současně naleznete již dříve zpracované přehledy za poskytovatele:

- Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, ze dne 31. 5. 2024,
- Všeobecné pokladní správy – Ministerstvo financí, ze dne 20. 12. 2022,
- Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ze dne 20. 12. 2022,
- Ministerstva práce a sociálních věcí a Úřadu práce ČR, ze dne 20. 12. 2022.

Metodické dny

Odbor Výkaznictví státu uspořádal ve vzdělávacím zařízení Smilovice ve dnech 4. – 7. 11. 2024 Metodické dny pro zástupce krajských úřadů, ministerstev a samostatných kapitol včetně státních fondů. V průběhu těchto dní byli posluchači seznámeni s aktuálními tématy, nad kterými současně probíhaly diskuze. Přednášky byly zaměřeny na:

- novou účetní legislativu,
- změnu komunikace s CSÚIS,
- metodické výklady účetní legislativy vybraných účetních jednotek na konkrétních účetních případech,
- zpracování účetních výkazů předaných do CSÚIS.

Následující Metodické dny jsou plánovány na jaro v termínu od 19. 5. do 21. 5. 2025 a od 26. 5. do 28. 5. 2025. Bližší informace budou zástupcům jednotlivých úřadů zaslány v dostatečném předstihu.

Metodika tvorby PAP

Metodika tvorby Pomocného analytického přehledu pro rok 2025 je dostupná [pod tímto odkazem](#). V rámci metodiky došlo pouze k mírným úpravám, zejména k aktualizaci odkazů. Dále byla aktualizována **Příloha č. 1 – Číselník Partneri PAP**, která **byla doplněna o nové subjekty**. Příloha č. 1 – Číselník Partneri PAP je dostupná na [webových stránkách Státní poklady](#) ve verzi [s vyznačením změn](#) a ve verzi [bez vyznačení změn](#).

Aktualizovaná Metodika tvorby PAP bude poprvé použita při sestavování PAP k 31. 3. 2025.

Problematické oblasti ve výkazu PAP:

- vykazování partnera – nerezidenta
(k chybě nejčastěji dochází u vykazování slovenského dodavatele v části X. PAP, a to tím, že se chybně vykáže pod číselným kódem (jeho IČO) a nikoliv správně pod kódem „SK“),
- záporné zůstatky u jednotlivých partnerů v části X. PAP
(viz kontrola ZQ_VVK031Q035_ZM_PAPK01, ID 211 platná k 31. 12. 20xx, z této kontroly jsou vyjmuty položky 363* a SÚ 311, 314, 321 a 324),
- neoprávněné používání typu změny „ostatní“ zejména v části IV. PAP
(využívání typu změny „ostatní“ i v jiných neadekvátních situacích, např. namísto typu změny „přecenění na reálnou hodnotu“),
- chybné použití typů změn „zařazení do užívání“ v části IV. PAP
(například použití tohoto typu přírůstku i v případě, že nebylo účtováno při pořízení dlouhodobého majetku přes SÚ 04x, nebo naopak použití tohoto typu přírůstku jednak (nesprávně) již při účtování o pořízení dlouhodobého majetku na MÁ DÁTI SÚ 04x, a jednak (správně) při zařazení majetku do užívání, tedy při účtování na SÚ 01x, 02x či 03x).

TECHNICKÁ OBLAST

Technický manuál CSÚIS

V souvislosti s ukončením přechodného období a změnou komunikace s CSÚIS, které probíhalo od 1. 7. 2024 do 31. 12. 2024, byl zveřejněn aktualizovaný [Technický manuál CSÚIS, verze 2.03.](#) Tato verze reflektuje legislativní změny podle novely vyhlášky č. 383/2009 Sb. a obsahuje veškeré informace pro komunikaci podle nových pravidel.

Uživatelský manuál Portál CSÚIS

Na webových stránkách Státní pokladny je k dispozici aktualizovaný dokument [Portál CSÚIS verze 1.3, který](#) reflektuje změny v souvislosti s ukončením přechodného období.

Uživatelský manuál Klient CSÚIS

Prostřednictvím webových stránek Státní pokladny je k dispozici aktualizovaný dokument [Portál CSÚIS verze 1.3, který](#) reflektuje změny v souvislosti s ukončením přechodného období.

Aktualizace dokumentu Kontrolních vazeb výkazů – verze č. 66

Pro účely zpracování výkazů v rámci CSÚIS byla provedena aktualizace dokumentu, který popisuje všechny kontrolní vazby (včetně již dříve zveřejněných), jež jsou v současné době nastaveny v CSÚIS. Změna byla provedena pro výkaz FIN 2-12 M.

Upozorňujeme, že změněná kontrola je pro daný výkaz již v systému CSÚIS aktivní, a tedy každý příchozí výkaz do CSÚIS je těmito kontrolními vazbami automaticky prověřen. Zásilatel je informován formou zprávy o výsledku kontroly. Výkaz, u kterého některá kontrolní vazba skončí chybou, je nutné opravit a znovu zaslat do CSÚIS.

Popis změn naleznete v dokumentu – [Kontrolní vazby výkazů pro CSÚIS \(Centrální systém účetních informací státu\) – Verze č. 66.](#)

Aktualizace XSD schémat, CSÚIS – balíček č. 54

Na webových stránkách Státní pokladny byla zveřejněna již [54. aktualizace XSD schémat.](#) Balíček č. 54 neobsahuje žádné změny ve struktuře XSD výkazů ani ve způsobu volání webových služeb. Mění se pouze URL volaných systémů. Balíček je platný od 15. 11. 2024.

Centrální systém účetních informací státu (CSÚIS)

Změna komunikace s CSÚIS

V důsledku nabytí účinnosti **vyhlášky č. 96/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů (technická vyhláška o účetních záznamech), ve znění pozdějších předpisů** probíhalo v období od 1. 7. do 31. 12. 2024 **tzv. „přechodné období“** související s novým způsobem komunikace s CSÚIS. V tomto období měly účetní jednotky, které předávají účetní a finanční výkazy do CSÚIS povinnost nahradit dosavadní způsob přístupu do CSÚIS nástroji JIP/KAAS nebo standardními veřejně dostupnými komerčními certifikáty.

V rámci metodické podpory jsme zorganizovali řadu workshopů určených pro zástupce krajských úřadů, kapitol státního rozpočtu a jejich dodavatele ICT podpory. Obsah workshopů byl publikován na webových stránkách Státní pokladny, kde byly zároveň zpřístupněny [audiovizuální pomůcky ke změně komunikace CSÚIS](#) a [odpovědi na nejčastější dotazy](#) shromážděné během přechodného období.

Prostřednictvím Service Desku byla poskytována zvýšená podpora, zaměřená především na řešení problémů spojených s registrací zodpovědných osob a předáváním výkazů do CSÚIS. Součástí této podpory bylo také cílené rozesílání informačních zpráv do datových schránek účetních jednotek, které dosud neprovedly přechod na nový způsob komunikace. Díky těmto aktivitám se podařilo úspěšně přejít na nové postupy v souladu s požadavky platné legislativy k 24. 1. 2025 téměř všem dotčeným subjektům.

Děkujeme všem zúčastněným za vynikající pracovní nasazení v tomto náročném období, zvláště pak za skvělou součinnost a aktivní spolupráci.

Zpracování účetních záznamů v roce 2024

Zpracování účetních záznamů za 3. kvartál roku 2024 **probíhalo v režimu přechodného období „Změny komunikace s CSÚIS“**, což znamená, že účetní jednotky při odesílání výkazů do CSÚIS začaly ve větší míře využívat přístup prostřednictvím JIP/KAAS nebo komerčního certifikátu.

Z tohoto důvodu byla naše pozornost více než jindy zaměřena na výsledek, tedy na počty nepředaných účetních výkazů. Konečný stav zpracování 3. kvartálu však byl téměř srovnatelný s výsledky předchozích čtvrtletí. Z celkového počtu 17 634 účetních jednotek nepředalo své

účetní výkazy 11 z nich, včetně 3 účetních jednotek s povinností předávat PAP. U všech těchto jednotek evidujeme řádné odůvodnění.

Všichni, kteří se na předávání účetních záznamů podíleli, si zaslouhují naše uznání, především za svůj aktivní přístup ve vztahu k Ministerstvu financí i poskytované podpoře svým účetním jednotkám. Došlé výkazy, jako vždy po uzavření kvartálního zpracování, zveřejňujeme pro širokou veřejnost na informačním portálu [MONITOR](#).

Křížové kontroly v CSÚIS

Křížové kontroly (dále také „KRK“) představují jeden z kontrolních mechanismů¹ probíhající při předávání účetních záznamů do CSÚIS na úrovni výkazu Pomocný analytický přehled (dále také „výkaz PAP“) a Pomocného konsolidačního přehledu². Cílem KRK je prověřit, zda účetní jednotky (dále také „ÚJ“) vykazují stejné hodnoty na jednotlivých kombinacích účtů, případně i vhodné kombinace typů změn, které jsou zobrazeny v jednotlivých částech výkazu PAP.

Metodika KRK vč. přehledu vazeb křížových kontrol je dostupná [pod tímto odkazem](#).

Správa KRK a řešení rozdílů identifikovaných KRK spadá do působnosti oddělení Regulace účetnictví veřejného sektoru.

V případě, že CSÚIS vyhodnotí rozdíl způsobený KRK a účetní jednotka **výkaz PAP neopraví**, spustí se systém automatických **urgencí**, které jsou zasílány **do Inboxu zodpovědných osob**. Tento systém urgencí se neukončuje po předání odůvodnění rozdílu KRK od ÚJ, nýbrž pokračuje až do okamžiku odstranění předmětné chyby ve výkazu PAP. **Pokud se jedná o oprávněný rozdíl, tj. se nejedná o chybu, nebo rozdíl, který byl již ÚJ odůvodněn, je možné urgence považovat za bezpředmětné.**

Bezprostředně po každém ukončení zpracování účetních záznamů analyzuje oddělení Regulace účetnictví veřejného sektoru rozdíly v KRK. Tato analýza se zaměřuje na významnost i četnost rozdílů v rámci jednotlivých druhů kontrol, ale i na příčiny jejich vzniku.

¹ Mezi další nastavené kontrolní mechanismy při předávání účetních záznamů do CSÚIS patří mezivýkazové a vnitrovýkazové kontroly, zkr. MVK a VVK.

² Uvedený text se týká pouze KRK na úrovni výkazu PAP.

Žádáme účetní jednotky, aby **rozdíly vzniklé v důsledku KRK byly řádně a včas odůvodněny** prostřednictvím Service Desk IISSP, a to vždy **do termínu ukončení zpracování příslušných účetních výkazů a výkazu PAP v CSÚIS**.

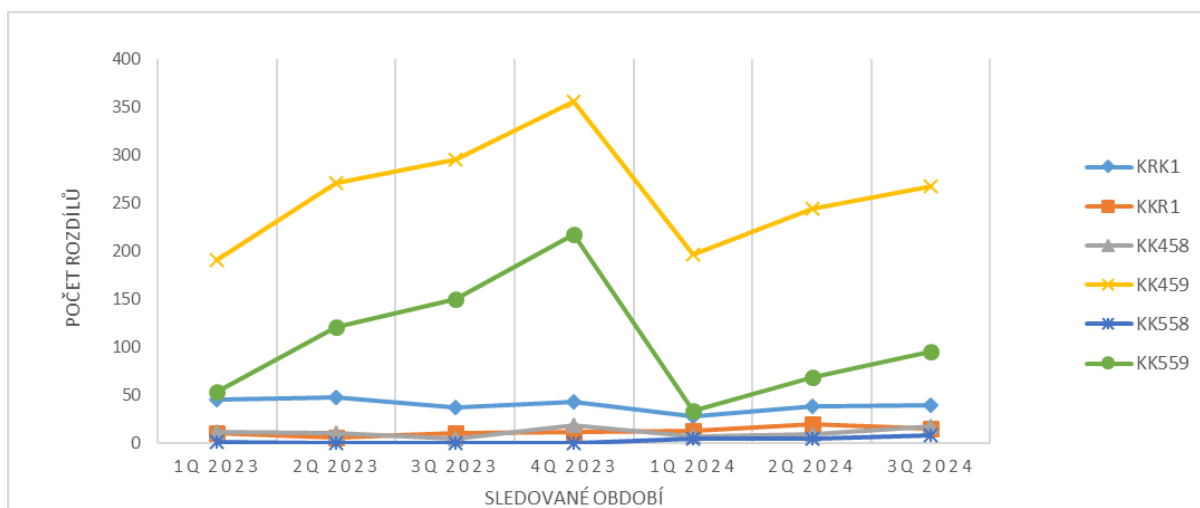
Odůvodnění rozdílů v KRK by mělo zejména obsahovat:

- **popis, resp. příčinu vzniklého rozdílu**, např. časový nesoulad nebo rozdílný způsob vykazování zásob partnerských ÚJ,
- **zhodnocení možnosti opravitelnosti rozdílu**, např., zda je možné realizovat opravu v daném účetním období, či nikoliv, příp. termín zabezpečení opravy,
- **žádost o metodickou konzultaci** v případě přetrvávající nejistoty ÚJ ohledně správnosti účetního vykazování předmětné hospodářské operace.

Pokud dotčené účetní jednotky **nepředloží odůvodnění** do stanoveného termínu pro ukončení předávání účetních záznamů do CSÚIS, a tento rozdíl **bude vyhodnocen jako významný, budou kontaktovány pracovníkem odd. Regulace účetnictví veřejného sektoru s žádostí o doložení odůvodnění rozdílů**.

Analýza rozdílů v křížových kontrolách se zabývá srovnáním rozdílů mezi jednotlivými typy hospodářských operací (četnosti výskytu a celkové hodnoty), a to buď k určitému okamžiku, nebo v trendu za určité období. Ukázkou konkrétního výstupu analýzy zachycují následující dva grafy.

Analýza trendu rozdílů v křížových kontrolách za období od počátku roku 2023

Popis křížových kontrol uvedených v grafu:

KRK1 Krátkodobé a dlouhodobé návratné finanční výpomoci;

KKR1 Úrokové náklady/výnosy ze swapových operací, Ostatní nákladové/výnosové úroky;

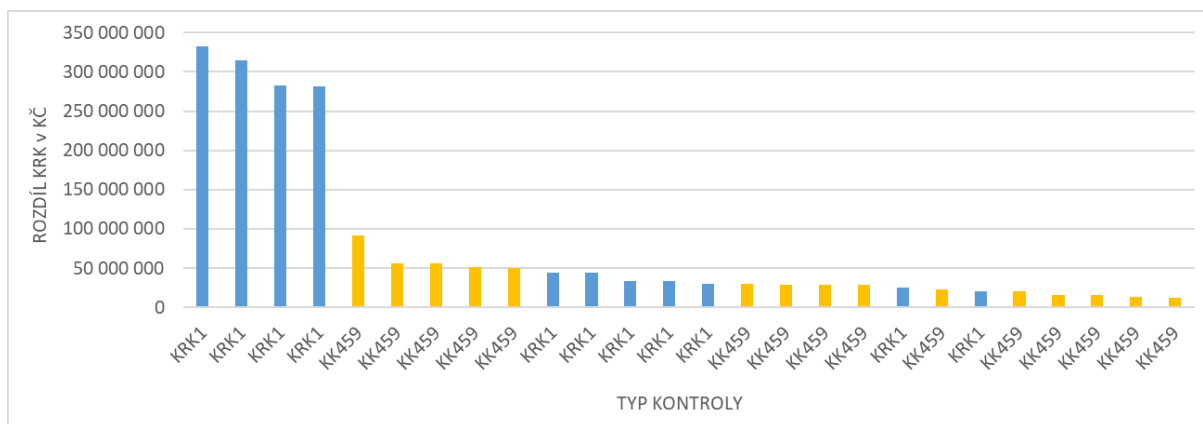
KK458 Bezúplatný převod/nabytí dlouhodobý majetek – organizační změny;

KK459 Bezúplatný převod/nabytí dlouhodobý majetek – jiné změny;

KK558 Bezúplatný převod/nabytí zásob – organizační změny;

KK559 Bezúplatný převod/nabytí zásob – jiné změny.

Rozdíly v křížových kontrolách podle výše jednotlivých rozdílů v hodnotách nad 10 mil. Kč za 3. kvartál roku 2024

Za 3. kvartál r. 2024 vznikly největší rozdíly v rámci kontroly KRK1 a KK459. Kontrola KRK1 se zaměřuje na správnost vykazování krátkodobých a dlouhodobých finančních výpomocí, dle uvedeného grafu se jedná o nejvýznamnější chybně vykázané částky. Kontrola KK459 se týká kontroly bezúplatných převodů dlouhodobého majetku. Jedná o nejčteněji identifikovanou chybu v rámci celého kontrolního mechanismu KRK.

Největší rozdíl mezi dvěma účetními jednotkami v daném období, ze všech typů křížových kontrol, byl zaznamenán u typu kontroly KRK1, a to ve výši téměř 350 000 000 Kč.

MONITOR

Po ukončení každého období zpracování účetních výkazů jsou účetní data (tj. účetní závěrky), publikována na informačním portálu [Monitor – informační portál Ministerstva financí](#).

Nejaktuálnější účetní data publikovaná na MONITORu za 3. kvartál 2024 jsou dostupná:

- 1) na [profilu](#) dané VÚJ v části „účetní závěrka“;

MINISTERSTVO FINANCÍ

Úvod / Státní správa / Kapitola : Ministerstvo financí / OSS : Ministerstvo financí – IČO 00006947 / Účetní závěrka: Rozvaha

PŘEHLED

K 30.11.2024

CHARAKTERISTIKA

K 30.11.2024

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

K 30.11.2024

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

K 30.09.2024

ÚČETNÍ UKAZATELE

K 30.09.2024

PŘÍPRAVA ROZPOČTU

PRO ROK 2025

SCHVÁLENÝ ROZPOČET

PRO ROK 2025

ROZVAHA | VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY | PENĚŽNÍ TOKY | VLASTNÍ KAPITÁL | PŘÍLOHA | SCHVÁLENÍ ÚZ

období: 09. 2024

částky v: tisících

ROZVAHA

AKTIVA

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Běžné období			Minulé období
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
AKTIVA	Aktiva celkem	-	1 053 945 804,96	15 305 935,67	1 038 639 869,29	536 780 971,80
A.	Stálá aktiva	-	167 709 009,50	9 460 618,24	158 248 391,26	172 688 066,80
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	-	3 777 961,48	3 556 000,44	221 961,03	257 352,40
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.2.	Software	013	3 769 033,95	3 553 187,29	215 846,66	255 607,10
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	0,00	0,00	0,00	0,00

- 2) v [analytické části](#) MONITORu:

The screenshot displays the MONITOR web application interface. At the top, there is a navigation bar with the MONITOR logo and links for 'ZÁKLADNÍ MONITOR', 'DATOVÝ ARCHIV', 'O APLIKACI', 'METODIKA', and 'JAK NA TO?'. Below this is a search bar and a 'Nová sestava' button. The main content area is divided into a left sidebar with 'DIMENZE' and 'UKAZATELE' sections, and a central area showing a list of financial data and accounting reports. A modal window titled 'ANALYTICKÁ ČÁST PORTÁLU MONITOR' is open, displaying a tree view of 'Finanční data' and 'Účetní data'. The 'Účetní data' section is expanded to show 'Účetní reporty - v termínu', with 'Rozvaha' selected. The 'Analytická data' section shows 'Analytické reporty' with 'Porovnání finančních a účetních ukazatelů (stát)' selected. At the bottom of the modal, there are 'Vybrat' and 'Zrušit' buttons.

3) jako [datové extrakty](#) ve formátu csv.

DATOVÝ KATALOG

[Úvod](#) / [Datový katalog](#) / [Transakční data](#)

ČÍSELNÍKY

TRANSAKČNÍ DATA

VIEW ORGANIZACE

WEBOVÁ SLUŽBA

OPEN DATA

LICENČNÍ PODMÍNKY

TRANSAKČNÍ DATA

Hledat transakční data

ROZVAHA

Účetní výkazy: Rozvaha

Popis struktury CSV

Zdrojová data (CSV s daty)

03/2024	06/2024	09/2024	
03/2023	06/2023	09/2023	12/2023
03/2022	06/2022	09/2022	12/2022
03/2021	06/2021	09/2021	12/2021
03/2020	06/2020	09/2020	12/2020
03/2019	06/2019	09/2019	12/2019
03/2018	06/2018	09/2018	12/2018
03/2017	06/2017	09/2017	12/2017
03/2016	06/2016	09/2016	12/2016
03/2015	06/2015	09/2015	12/2015
03/2014	06/2014	09/2014	12/2014
03/2013	06/2013	09/2013	12/2013
2012			
2011			
2010			

ÚČETNÍ KONSOLIDACE STÁTU

Zásadní změna formátu Zprávy o účetních výkazech za ČR

Ministerstvo financí sestavilo [účetní výkazy za Českou republiku za rok 2023](#). Veřejnost tak má příležitost seznámit se s hospodařením České republiky a získat informaci o struktuře a výši majetku a závazků, nákladech, výnosech a celkovém výsledku hospodaření.

Účetní výkazy za Českou republiku byly sestaveny na základě účetních záznamů konsolidovaných jednotek státu (celkem 18 192 účetních jednotek), na které lze pomocí účetní konsolidace pohlížet jako na jeden subjekt.

Účetní výkazy za Českou republiku sestavené na **akruální a konsolidované bázi** umožňují sledovat vývoj hospodaření České republiky v dlouhodobějším horizontu a vhodně doplňují Státní závěrečný účet (tj. informace o rozpočtovém hospodaření státu a územních samospráv prostřednictvím salda příjmů a výdajů), který hodnotí výsledky hospodaření na bázi peněžních toků. **Údaje z účetnictví a rozpočtu tak poskytují veřejnosti komplexní informace o hospodaření České republiky.**

V letošním roce byla [Zpráva o účetních výkazech za Českou republiku](#) zpracována v modernizované podobě s cílem nabídnout ji širšímu okruhu čtenářů v přístupnějším rozsahu. Zpráva je nově publikována v HTML formátu. **Důraz je kladen na výstupy z konsolidace** a samotný proces konsolidace je uveden v příloze č. 1 a 3. V příloze č. 2 je k dispozici vývoj jednotlivých položek účetních výkazů za Českou republiku od roku 2016 do roku 2023. Náměty na doplnění nebo úpravu nového formátu Zprávy o účetních výkazech za Českou republiku lze zaslat na e-mailovou adresu konsolidace@mfcz.cz.

Hlavní skutečnosti roku 2023

Hodnoty z účetních výkazů za Českou republiku za rok 2023 (v mld. Kč)

Hodnoty ze souhrnného výkazu majetku a závazků státu	2023	2022	Změna
Aktiva	7 503,8	7 153,0	+4,9 %
Stálá aktiva	5 328,1	5 064,1	+5,2 %
Oběžná aktiva	2 175,7	2 088,9	+4,2 %
Pasiva	7 503,8	7 153,0	+4,9 %
Vlastní kapitál	2 089,3	2 136,9	-2,2 %
Cizí zdroje	5 414,5	5 016,2	+7,9 %
Hodnoty ze souhrnného výkazu nákladů a výnosů státu	2023	2022	Změna
Celkové náklady	3 655,5	3 330,8	+9,7 %
Celkové výnosy	3 575,3	3 295,8	+8,5 %
Konsolidovaný výsledek hospodaření běžného účetního období	-87,1	-57,1	-52,5 %

Pozn.: Konsolidovaný výsledek hospodaření běžného účetního období není prostým rozdílem mezi celkovými výnosy a celkovými náklady, ale je dále upraven o menšinové podíly a podíly na výsledku hospodaření v ekvivalenci.

- **Aktiva České republiky činila 7 503,8 mld. Kč, tj. o 4,9 % více než v předchozím roce.** Růst aktiv České republiky o 350,8 mld. Kč byl způsoben především růstem hodnoty položky stavby o 168,9 mld. Kč a dále růstem položek movitých věcí, pozemků a nedokončeného dlouhodobého majetku.
- **Peněžní prostředky ve vlastnictví konsolidovaných jednotek státu dosahovaly výše 1 048,7 mld. Kč, tj. o 46,4 mld. Kč více (+4,6 %) než v roce 2022.** Peněžní prostředky územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) dosáhly v roce 2023 částky 490,8 mld. Kč (v roce 2022 částky 413,3 mld. Kč). V průběhu roku 2023 tedy zvýšily územní rozpočty objem svých úspor o 77,5 mld. Kč, tj. o 18,7 %. S největším objemem peněžních prostředků disponovalo Hlavní město Praha (bez městských částí), a to ve výši 119,5 mld. Kč (meziroční nárůst o 26,4 mld. Kč, tj. o 28,4 %).
- **Aktiva České republiky byla financována z 27,8 % vlastním kapitálem ve výši 2 089,3 mld. Kč a ze 72,2 % cizími zdroji ve výši 5 414,5 mld. Kč.** Cizí zdroje představovaly především vydané dlouhodobé dluhopisy v hodnotě 3 018,8 mld. Kč, přičemž největší objem dlouhodobých dluhopisů v hodnotě 2 861,7 mld. Kč vydalo Ministerstvo financí, u kterého došlo k meziročnímu nárůstu o 299,4 mld. Kč.
- **Vlastní kapitál (čistá aktiva) České republiky dosáhl částky 2 089,3 mld. Kč, což představuje meziroční pokles o 2,2 %.** Tento pokles byl způsoben mj. meziročním zhoršením konsolidovaného výsledku hospodaření.
- **Cizí zdroje České republiky (dluhy) ve výši 5 414,5 mld. Kč meziročně vzrostly o 398,3 mld. Kč, tj. o 7,9 %.** Hlavním důvodem byla nutnost pokrytí schodku státního rozpočtu roku 2023 emisí státních dluhopisů.
- **Česká republika jako celek vykázala za rok 2023 konsolidovaný výsledek hospodaření ve výši -87,1 mld. Kč, a byla tedy ve ztrátě.** Ztráta se oproti roku 2022 prohloubila o 30,0 mld. Kč.
- **Náklady České republiky meziročně vzrostly o 9,7 % na 3 655,5 mld. Kč.** Výsledek hospodaření České republiky byl negativně ovlivněn růstem sociálních dávek v podobě růstu důchodů (meziročně +95,5 mld. Kč) a příspěvku na bydlení (meziročně +9,3 mld. Kč), náklady spojenými s kompenzacemi plynoucími ze zastropování cen elektřiny a plynu (meziročně +51,8 mld. Kč), růstem nákladů na obsluhu státního dluhu (meziročně +20,4 mld. Kč) a růstem mzdových nákladů u konsolidovaných jednotek státu (meziročně +40,5 mld. Kč).
- **Výnosy České republiky meziročně vzrostly o 8,5 % na 3 575,3 mld. Kč.** Pozitivně na výsledek hospodaření působily zejména vyšší výnosy z dotací přijatých z prostředků rozpočtu Evropské unie, zejména z Národního plánu obnovy (meziročně +45,2 mld. Kč), vyšší výnosy z daní a poplatků včetně sdílení (meziročně +141,3 mld. Kč) a nárůst výnosových úroků (meziročně +30,1 mld. Kč), především vlivem výnosů z uložených peněžních prostředků konsolidovaných jednotek státu u finančních institucí.
- **V knize podrozvahových účtů jsou zachyceny dlouhodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů ve výši 518,5 mld. Kč** (z toho alokace peněžních prostředků EU fondů pro programové období 2021-2027 ve výši 501,1 mld. Kč). Meziroční pokles položky o 13,7 % byl způsoben zejména vlivem dočerpávání peněžních prostředků z programového období 2014-2020.

- Konsolidované jednotky státu, které se nejvíce podílely na hodnotě aktiv České republiky, jsou **Skupina ČEZ, Ředitelství silnic a dálnic ČR, Hlavní město Praha, Ministerstvo financí a Správa železnic, státní organizace.**
- Mezi rozvahovým dnem 31. 12. 2023 a dnem sestavení účetních výkazů za Českou republiku za rok 2023 postihly v září 2024 řadu krajů rozsáhlé povodně. **Náklady spojené se sanací povodňových škod a přímá pomoc obyvatelstvu v zasažených regionech budou mít dopad na výsledek hospodaření České republiky za rok 2024 a 2025.**

VYBRANÉ OTÁZKY A ODPOVĚDI

Dotaz:

Je možné pro účely účetnictví použít jako pevný kurz vyhlášený Českou národní bankou na denní bázi (např. EUR, USD), případně i kurz, který Česká národní banka vyhláší jednou měsíčně (např. AFN)?

Odpověď:

Pro účely účetnictví lze jako pevný kurz použít kurz vyhlášený Českou národní bankou (dále jen „ČNB“) na denní bázi, tedy například pro měny jako EUR nebo USD. Pevný kurz se určí na základě kurzu vyhlášeného ČNB k prvnímu dni zvoleného období, které si účetní jednotka stanoví vnitřním předpisem. Zvolené období musí končit nejpozději posledním dnem účetního období.

Podle našeho názoru lze pevný kurz využít i u tzv. ostatních měn, u kterých ČNB nevyhláší kurz denně, ale měsíčně (např. AFN). I v tomto případě musí být použit kurz vyhlášený pro první den zvoleného období používání pevného kurzu.

Dotaz:

Lze pozastavit účetní odpisy u dlouhodobého majetku, který byl odstaven mimo výkon služby, či mu byl jiným způsobem omezen provoz?

Odpověď:

Účetní metoda odpisování dlouhodobého majetku slouží k zobrazování zbývajících využitelného potenciálu tohoto majetku pro poskytování služeb vybrané účetní jednotky. Toho je dosahováno pomocí odpisového plánu, který musí zohledňovat různé tempo, intenzitu a podmínky užívání konkrétního majetku při poskytování konkrétních služeb. V případech, kdy dojde ke změně tempa nebo podmínek užívání majetku, musí být tato změna zohledněna v aktualizaci odpisového plánu, a to přinejmenším v rámci procesu inventarizace. Zohlednění zbývajících využitelného potenciálu majetku zahrnuje také kritérium morálního zastarávání

vzhledem ke konkrétním službám, které daný majetek poskytuje. Změna režimu nebo intenzity užívání majetku tedy nemůže znamenat zastavení odpisování, ale je velmi vhodné ji zohlednit aktualizací odpisového plánu, například úpravou odhadu zbývající doby použitelnosti majetku. Pokud k takovéto změně dojde v souvislosti se znehodnocením majetku, je nutné ověřit potřebu vykázání opravné položky, opět přinejmenším v průběhu inventarizace.

Příklad:

Vybraná účetní jednotka vlastní několik let mobilní dieselový agregát, který slouží jako záložní zdroj elektrické energie pro mimořádné situace (záložní zdroj UPS). Doposud nebylo nikdy potřebné jej zapojit k výrobě elektřiny, protože žádná mimořádná situace doposud nenastala. V souladu s technickými normami pro toto zařízení provádí účetní jednotka jednou ročně ověření funkčnosti dieselového agregátu jeho nastartováním, krátkým během a ověřením jeho elektrických hodnot. Podle vnitřní směrnice účetní jednotky je toto ověření považováno za nutnou součást fyzické inventury tohoto majetku. To, že dieselový agregát nebyl dosud reálně využit v mimořádné situaci k výrobě elektřiny, neznamená, že není odpisován. Účelem jeho držení je sloužit jako záložní zdroj energie. To je tedy služba tímto majetkem účetní jednotce zajišťovaná. Odpisový plán dieselového agregátu tedy nebude založen na odhadu doby, po kterou agregát skutečně vyrábí elektřinu, ale na odhadu doby, po kterou bude stále využitelný pro tento účel, v souladu se skutečným stavem, požadavky účetní jednotky a příslušnými technickými, bezpečnostními a požárními normami.

Dotaz:

Vybraná účetní jednotka bezúplatně nabyla drobný dlouhodobý majetek – stavební buňky od soukromé společnosti (stavební firmy). Tento majetek by chtěla vložit, resp. přetvořit dle schváleného záměru na stavbu. Jak tuto skutečnost účetně zachytit?

Odpověď:

O tomto bezúplatném nabytí účtuje vybraná účetní jednotka podle bodu 6.3.3. Českého účetního standardu č. 710 (dále jen „ČÚS 710“), tj. zápisem 028/088 a současně 558/649, s oceněním tohoto majetku na základě průkazného účetního záznamu, jak stanovuje zákon o účetnictví. Tento zápis předpokládá využití veškerého potenciálu tohoto majetku v účetním období jeho bezúplatného nabytí. Pokud je však skutečný záměr vybrané účetní jednotky jiný, tj. pořízení nového dlouhodobého hmotného majetku ve formě stavby, původní účetní zápis již nebude v souladu s touto skutečností. Proto doporučujeme následně účtovat o vyřazení daného drobného dlouhodobého majetku (stavebních buněk) podle bodu 6.3.5. ČÚS 710, tj. zápisem 088/028, a současně (pravděpodobně nad týmž průkazným účetním záznamem) o aktivaci nového dlouhodobého majetku podle bodu 6.1.2. ČÚS 710, tj. zápisem 042/506, vždy v plné výši ocenění původního drobného dlouhodobého majetku. O dalších plněních

vynakládaných v rámci úplatného pořizování tohoto nového dlouhodobého hmotného majetku bude vybraná účetní jednotka účtovat podle bodu 6.1.1. ČÚS 710, tj. například zápisem 042/321.

Zdůrazňujeme, že výše uvedené účetní případy se týkají majetkových operací v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, a je tedy nezbytné zajištění řídicí kontroly v souladu s tímto zákonem, jeho prováděcím předpisem a relevantními stanovisky Centrální harmonizační jednotky MFČR. Bez tohoto by nebylo možné považovat výše uvedené účetní zápisy a k nim související účetní doklady za podložené průkazným účetním záznamem.

Otázky a odpovědi – dříve řešené

Otázky a odpovědi – účetnictví státu

[Účetní metody a postupy](#)

[Operativní účetní záznamy](#)

[Technické](#)

[Schvalování účetních závěrek](#)

[Pomocný analytický přehled](#)

[Účetní výkaznictví státu](#)

Další užitečné odkazy

Web Ministerstva financí

Výběr užitečných odkazů pro oblast účetnictví a účetního výkaznictví na webových stránkách Ministerstva financí.

<https://www.mfcr.cz/>

[Účetnictví veřejného sektoru](#)

[Operativní účetní záznamy](#)

[Účetní závěrky VÚJ – Přehled účetních jednotek podléhajících schvalování](#)

[Technické informace pro uživatele CSÚIS](#)

[Pomocný analytický přehled](#)

Web Státní pokladna

Výběr užitečných odkazů na webových stránkách Státní pokladny.

<https://www.statnipokladna.cz/>

[CSÚIS](#)

[Plán odstávek IISSP pro rok 2025](#)

[Registrační formulář – ÚJ](#)

[Správa číselníků – pro potřeby kontrol partnerů v rámci sběru Pomocného analytického přehledu \(PAP\)](#)

[Školení CSÚIS](#)

[Přechodné období - 2024](#)

[Otázky a odpovědi CSÚIS](#)

KONTAKTY

Kontakty obecné

Ministerstvo financí stanovilo následující kontaktní e-mailové adresy pro komunikaci k problematice Státní pokladny a pro komunikaci s projektem IISSP.

servicedesk@spcss.cz

- Určena pro zadávání požadavků na systém IISSP jeho registrovanými i neregistrovanými uživateli.
- Určena pro zadávání požadavků:
 - metodických – dotazy k účtování apod.;
 - technických – problém s předáním výkazu do CSÚIS, nefunkční systém apod.;
 - dalších – vysvětlení křížových kontrol apod.

komunikacecsuis@mfcz.cz

- Určena pro registraci účasti na workshopech týkající se Změny komunikace s CSÚIS a Přejížděného období.

komunikaceSP@mfcz.cz

- Určena pro dotazy a komunikaci externích subjektů (neuživatelů – veřejnost a media) na IISSP.

kc.iissp@mfcz.cz

- Určena pro obecnou komunikaci ohledně provozu systému IISSP, např. zasílání informací o odstávkách systému.

ciselnikUJ@mfcz.cz

- Určena výhradně pro příjem formulářů pro aktualizaci číselníku účetních jednotek v CSÚIS.

skoleni.iissp@mfcz.cz

- Určena pro veškerou obecnou komunikaci ke školení, která probíhají ve vazbě na IISSP.

Kontakty odbor Výkaznictví státu

Níže uvádíme kontakty na vedoucí pracovníky odboru Výkaznictví státu.

Ing. Jakub Bažant

- ředitel odboru Výkaznictví státu
- telefon: (+420) 257 043 109
- e-mail: Jakub.Bazant@mfcz.cz

Ing. Lenka Budajová

- vedoucí oddělení Regulace účetnictví veřejného sektoru
- e-mail: Lenka.Budajova@mfcz.cz

Ing. Monika Černá

- vedoucí oddělení Metodika účetnictví veřejného sektoru a správa CSÚIS
- telefon: (+420) 257 042 475
- e-mail: Monika.Cerna@mfcz.cz

Ing. Jaromír Klaban

- vedoucí oddělení Účetní výkaznictví státu
- telefon: (+420) 257 042 701
- e-mail: Jaromir.Klaban@mfcz.cz

